IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

Uwagi z LXII posiedzenia Konferencji Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC)

Helsinki, 1–3 grudnia 2019 r.

(2020/C 9/01)

Mianowanie i program pracy Komisji pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen

1. COSAC gratuluje przewodniczącej Ursuli von der Leyen oraz członkom kolegium objęcia tek w nowej Komisji Europejskiej. COSAC uważa, że wytyczne polityczne przewodniczącej von der Leyen prezentują kompleksowy i zrównoważony program działań na przyszłość. COSAC zauważa, że wiele punktów tego programu wymaga pilnego rozwiązania, a parlamenty będące członkami COSAC oczekują możliwości rozpoczęcia konstruktywnej analizy konkretnych propozycji Komisji w najbliższej przyszłości.

Konferencja w sprawie przyszłości Europy

2. W odniesieniu do Konferencji w sprawie przyszłości Europy COSAC zauważa, że zarówno Parlament Europejski, jak i parlamenty narodowe – będące demokratycznym fundamentem Unii Europejskiej i z racji ich odpowiednich kompetencji instytucjonalnych – muszą być w pełni zaangażowane w ten proces. COSAC zauważa, że Parlament Europejski i parlamenty narodowe muszą jeszcze sformułować swoje stanowiska, ale wszyscy oczekują roli w określaniu celów, organizowaniu i wprowadzaniu w życie wyników konferencji w sprawie przyszłości Europy.

3. COSAC oczekuje, że Parlament Europejski i wszystkie parlamenty narodowe w UE będą miały odpowiednią liczbę przedstawicieli z pełnymi prawami uczestnictwa w konferencji w sprawie przyszłości Europy, w tym prawem do składania wniosków.

Wieloletnie ramy finansowe

4. COSAC wzywa do terminowego i zadowalającego zatwierdzenia wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027, przypominając, że ich późne przyjęcie oznacza opóźnioną realizację strategicznych celów Unii Europejskiej. Decydujące wyzwania polityczne, takie jak zmiana klimatu i migracja, wymagają wspólnych i skoordynowanych działań, ponieważ żadne państwo członkowskie nie jest w stanie samodzielnie stawić im czoła. COSAC podkreśla potrzebę poczynienia znacznych postępów na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu 2019 r.

5. COSAC zauważa, że wszystkie państwa członkowskie mają udział w realizacji strategicznych celów Unii, którymi są konkurencyjność, wspieranie innowacji, polityka klimatyczna i różnorodność biologiczna. Konstruktywne podejście do WRF wymaga, aby wszystkie nominalne cele budżetowe państw członkowskich były zrównoważone w stosunku do oczekiwanych korzyści ze wspólnie uzgodnionych przyszłych inwestycji. COSAC przypomina, że wydatki na rolnictwo i spójność są częścią tych uzgodnionych celów strategicznych i wzywa do zwrócenia należytej uwagi na szczegóły polityki w celu zapewnienia takich poziomów wydatków, jakie ochronią spójność Unii, w tym jej najbardziej oddalonych regionów.

6. COSAC zauważa, że przyjęcie wieloletnich ram finansowych wiąże się z wypracowaniem porozumienia w sprawie przeglądu systemu zasobów własnych UE.

7. COSAC podkreśla potrzebę nowych, obiektywnych mechanizmów ochrony interesów finansowych Unii w przypadkach, w których są one zagrożone z powodu nierespektowania praworządności lub gdy istnieje systemowe zagrożenie wartości zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. Nowe mechanizmy powinny być zgodne z traktatami, stanowić wartość dodaną i nie powielać istniejących ustaleń. COSAC podkreśla, że Unia Europejska jest wspólnotą, w której regułą jest dialog oparty na wzajemnym poszanowaniu, a sankcje są wyłącznie ostatecznością, stosowaną w przypadku niepowodzenia mechanizmów dialogu i zapobiegania.

Prawa podstawowe i praworządność

8. COSAC przypomina, że w 2019 r. przypada dziesiąta rocznica wejścia w życie Traktatu z Lizbony oraz początku bezpośrednich skutków prawnych Karty praw podstawowych UE. Przypominając, że Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, COSAC potwierdza, że wartości te mają charakter normatywny w odniesieniu do wszystkich obszarów polityki Unii Europejskiej. Praworządność jest, zdaniem COSAC, fundamentalna dla legitymizacji UE w oczach jej obywateli. COSAC wyraża uznanie dla pracy Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej i popiera silną rolę, jaką odgrywa ona w zapewnianiu poszanowania praw podstawowych w ramach standardowego pełnienia funkcji UE.

9. COSAC zauważa, że utrzymanie wartości UE wymaga stałej czujności. COSAC uważa, że ponieważ wszystkie państwa członkowskie zobowiązały się, na mocy Traktatu o Unii Europejskiej, do stania na straży praworządności, wszystkie one powinny zaakceptować przejrzyste i bezstronne monitorowanie oraz wzajemną weryfikację stanu praworządności w państwach członkowskich. Tego rodzaju monitorowanie ma już zastosowanie do krajów kandydujących. COSAC potwierdza, że w przypadku uchybień w zakresie praworządności zagrażających funkcjonowaniu jednolitego rynku lub wdrażaniu polityk europejskich, Unia i jej państwa członkowskie mają uzasadnione powody do obaw i podjęcia stosownych działań.

Zwycięska strategia klimatyczna dla Europy

10. COSAC przyjmuje do wiadomości wnioski z konferencji międzyparlamentarnej w sprawie zmian klimatu, która odbyła się w dniach 6–7 października 2019 r. w Helsinkach, w których powtórzono zaangażowanie UE w realizację celów porozumienia paryskiego i podkreślono pilny charakter problemu zmiany klimatu. COSAC z niepokojem odnotowuje wnioski ze specjalnego sprawozdania konferencji międzyparlamentarnej w sprawie zmian klimatu nr 15, w którym stwierdzono, że globalne ocieplenie musi zostać ograniczone do 1,5 stopnia, aby zapobiec nieodwracalnym szkodom środowiskowym. COSAC zauważa, że proaktywna polityka klimatyczna będzie miała zasadnicze znaczenie dla przyszłej konkurencyjności przemysłowej Unii i jej zdolności do utrzymania spójności społecznej i regionalnej w trakcie nieuniknionego dostosowywania europejskich modeli gospodarczych. COSAC zauważa, że wdrożenie takiej polityki klimatycznej wymaga znacznych inwestycji w całej Unii oraz odpowiednich środków w celu złagodzenia ewentualnych trudności spowodowanych przejściem na klimatyczny i inteligentny model gospodarczy.

11. COSAC wzywa Komisję Europejską i Radę Europejską do utrzymania ugruntowanej roli UE jako lidera w polityce klimatycznej poprzez dalsze odgrywanie wiodącej roli i zwiększanie ambicji UE w zakresie globalnej polityki klimatycznej. COSAC z zadowoleniem odnotowuje zaangażowanie Rady Europejskiej w neutralność klimatyczną, które zdaniem COSAC powinno zostać wzmocnione zobowiązaniem dotyczącym docelowego terminu w 2050 roku.

12. COSAC sugeruje Komisji Europejskiej, by rozważyła wykorzystanie mechanizmu europejskiego semestru jako narzędzia zachęcającego do skutecznej realizacji celów klimatycznych, jak również celów zrównoważonego rozwoju określonych w programie działań ONZ na 2030 r.

13. COSAC wyraża ubolewanie z powodu decyzji Stanów Zjednoczonych o wycofaniu się z paryskich porozumień klimatycznych i wzywa Komisję i Radę do podjęcia niezbędnych kroków w celu zapewnienia równych szans dla europejskich przedsiębiorstw przy jednoczesnym utrzymaniu ambitnej europejskiej polityki klimatycznej.

Przyszłe stosunki Unii Europejskiej ze Zjednoczonym Królestwem

14. COSAC z przykrością odnotowuje zarówno rychłe odejście Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, jak i fakt, że nie mamy pewności co do uporządkowanego brexitu na wspólnie uzgodnionych warunkach. COSAC ma nadzieję, że po wyborach w Zjednoczonym Królestwie, które odbędą się w tym miesiącu, będzie możliwe ostateczne przyjęcie przez nie stanowiska krajowego, które pozwoli na dalsze działania. COSAC zauważa z niepokojem, że okres przejściowy po dniu faktycznego wystąpienia z UE, uzgodniony przez Komisję Europejską i rząd Zjednoczonego Królestwa, pozostawia niewiele czasu na negocjowanie przyszłych stosunków pomiędzy UE i Zjednoczonym Królestwem. COSAC wzywa wszystkie strony do postępowania z maksymalną efektywnością i dobrą wolą. COSAC podtrzymuje swoje zobowiązanie do wspierania jak najściślejszych przyszłych stosunków między Zjednoczonym Królestwem a UE, które będą zgodne zarówno z integralnością Unii, jak i interesami obu stron.